ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дархан-Уул аймгийн ерөнхий боловсролын 16 дугаар сургуулийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ДАА-2026/102/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.Shinjlenmagadlahui ezshaudit.mn Улаанбаатар хот 2026 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ш.Мөнхбаяр Утас: 70373089, 99023682 Цахим хаяг: Munkhbayarsh@audit.gov.mn Аудитын менежер: У.Батсүрэн Утас: 99036806 Цахим хаяг: Batsurenu@audit.gov.mn Ахлах аудитор: С.Батцэцэг Утас: 99377479 Цахим хаяг: Battsetsegs@audit.gov.mn Аудит гүйцэтгэсэн: Шинжлэн магадлахуй ЭЗШ аудит ХХК Утас: 99197346, 88114867 Цахим хаяг: Shinjlenmagadlahui. audit@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Бурхантын гудамж-1,14 дүгээр баг, Дархан сум,
Дархан-Уул аймаг, 45059,
Утас: 7037-3089, Факс: (976) 7037-3089
Цахим шуудан: darkhanuul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2026.02.25 № 151

танай ______________-ны №________________ -т

ДАРХАН-УУЛ АЙМГИЙН ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН 16 ДУГААР СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ Б.ДАВААНЯМ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дархан-Уул аймгийн ерөнхий боловсролын 16 дугаар сургуулийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дархан-Уул аймгийн ерөнхий боловсролын 16 дугаар сургуулийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар спорт заал, технологийн кабинет, ариун цэврийн өрөөнд 524,440.0 мянган төгрөгийн их засварын ажил хийгдсэн ч тус сургууль нь өөрийн гэсэн байргүй ОХУ-н түрээсийн байранд сургалтын үйл ажиллагаа явуулж буй тул уг зардлыг урсгал засварын зардалд тусгаж, санхүүгийн тайланд толилуулж, тодруулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

4520050215

Тайлант онд үдийн хоол хөтөлбөрийг өөрсдөө хэрэгжүүлэхээр болж орон нутгийн хөгжлийн сангаас 129,979.0 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмжийн хөрөнгө оруулалт хийгдэж, хөрөнгийг дансанд бүртгэж, тайлагнасан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудитыг гүйцэтгэхдээ Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан 2025-2026 онд гүйцэтгэх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн аудитад баримтлах ерөнхий чиглэлийн хүрээнд авсан судалгаанд дүн шинжилгээ хийж, эрсдэл бүхий асуудалд анхаарал хандуулах болно.

Төсвийн шууд захирагч бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Аймгийн засаг даргатай байгуулсан 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 12 зорилтын хүрээнд 56 арга хэмжээг төлөвлөж, хэрэгжилтийг 98.9 хувиар үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ш.МӨНХБАЯР

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**433,051,207.12**	**169,003,006.46**
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	**433,051,207.12**	**169,003,006.46**
3121	**Төгрөг**	**433,051,207.12**	**169,003,006.46**
31211	Төрийн сангийн харилцах	433,051,207.12	169,003,006.46
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**205,169,434.52**	**237,939,760.53**
351	**Түүхий эд материал**	**586,470.00**	**1,181,090.00**
3513	Эм боох материал	586,470.00	1,181,090.00
354	**Хангамжийн материал**	**204,582,964.52**	**236,758,670.53**
3541	Бичиг хэргийн материал	5,563,400.00	6,508,240.00
3542	Аж ахуйн материал	14,192,470.00	12,127,566.00
3546	Хүнсний материал		353,450.00
3547	Бусад хангамжийн материал	184,827,094.52	217,769,414.53
I	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**638,220,641.64**	**406,942,766.99**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**661,776,306.85**	**867,148,169.02**
392	**Биет хөрөнгө**	**658,476,306.93**	**861,041,159.12**
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	650,399,133.75	762,116,696.44
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-261,971,165.62	-303,831,768.31
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	143,450,819.40	320,429,407.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-81,821,661.58	-97,974,207.65
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	267,456,584.00	278,424,284.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-106,982,633.76	-133,728,292.20
39217	Ном	47,945,230.74	35,605,039.84
393	**Биет бус хөрөнгө**	**3,299,999.92**	**6,107,009.90**
39301	Програм хангамж	6,624,300.00	6,399,440.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,324,300.08	-3,412,430.10
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	32,426,767.00	3,120,000.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-32,426,767.00	
II	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**661,776,306.85**	**867,148,169.02**
III	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,299,996,948.49**	**1,274,090,936.01**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**1,299,996,948.49**	**1,274,090,936.01**
511	**Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан**	**635,249,372.36**	**635,249,372.36**
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	635,249,372.36	635,249,372.36
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**663,042,295.72**	**637,136,283.24**
5121	Өмнөх үеийн үр дүн	663,042,295.72	663,042,295.72
5122	Тайлант үеийн үр дүн		-25,906,012.48
513	**Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү**	**1,705,280.41**	**1,705,280.41**
V	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,299,996,948.49**	**1,274,090,936.01**
VI	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,299,996,948.49**	**1,274,090,936.01**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,415,729,500.00**	**3,863,932,200.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**3,295,305,100.00**	**3,721,510,200.00**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,295,305,100.00	3,721,510,200.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**120,424,400.00**	**142,422,000.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	120,424,400.00	142,422,000.00
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**108,772,026.50**	**796,807,097.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**108,772,026.50**	**796,807,097.00**
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	24,007,172.00	14,056,395.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,706,100.00	9,463,500.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	16,301,072.00	4,592,895.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	60,754,338.20	344,805,512.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	24,010,516.30	437,945,190.00
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**3,524,501,526.50**	**4,660,739,297.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,528,097,820.80**	**4,672,123,068.75**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**3,322,721,060.28**	**4,512,776,022.38**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**2,532,891,122.83**	**3,099,108,454.00**
210101	Үндсэн цалин	1,632,593,941.42	1,930,166,132.33
210102	Нэмэгдэл	814,194,969.09	989,789,604.84
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		90,058,816.83
210104	Урамшуулал	86,102,212.32	89,093,900.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**322,534,382.99**	**390,353,008.47**
210201	Тэтгэврийн даатгал	222,248,289.41	266,894,625.36
210202	Тэтгэмжийн даатгал	26,037,082.02	31,873,882.55
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	12,661,112.93	15,674,871.71
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	12,271,082.27	15,124,273.87
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	49,316,816.36	60,785,354.98
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**112,815,211.48**	**127,335,348.63**
210301	Гэрэл, цахилгаан	20,166,029.12	27,658,729.89
210302	Түлш, халаалт	33,489,334.00	31,506,833.60
210303	Цэвэр, бохир ус	7,230,576.64	14,111,909.59
210304	Байрны түрээс	51,929,271.72	54,057,875.55
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**3,209,760.00**	**43,171,509.99**
210401	Бичиг хэрэг	3,209,760.00	4,482,450.00
210408	Бараа материал акталсны зардал		38,689,059.99
2105	**Нормативт зардал**	**201,620.00**	**95,393,530.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	201,620.00	511,880.00
210502	Хоол, хүнс		94,881,650.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**24,752,690.88**	**400,222,510.00**
210604	Урсгал засвар	24,752,690.88	400,222,510.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**660,000.00**	**754,950.00**
210702	Дотоод албан томилолт	660,000.00	754,950.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**62,187,163.12**	**77,260,638.19**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	7,706,100.00	9,463,500.00

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	54,481,063.12	67,797,138.19
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**263,469,108.98**	**279,176,073.10**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	63,227,104.82	53,461,904.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	25,129,135.20	19,838,860.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	175,112,868.96	205,875,309.10
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**205,376,760.52**	**159,347,046.37**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**201,101,500.00**	**155,927,500.00**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	183,087,000.00	155,927,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	18,014,500.00	
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**4,275,260.52**	**3,419,546.37**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,275,260.52	3,419,546.37
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**3,528,097,820.80**	**4,672,123,068.75**
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**-3,596,294.30**	**-11,383,771.75**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**		**14,522,240.73**
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө		14,522,240.73
IV	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**		**-14,522,240.73**
V	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**-3,596,294.30**	**-25,906,012.48**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**3,439,736,672.00**	**3,877,988,595.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**24,007,172.00**	**14,056,395.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**24,007,172.00**	**14,056,395.00**
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	24,007,172.00	14,056,395.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,706,100.00	9,463,500.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	16,301,072.00	4,592,895.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,415,729,500.00**	**3,863,932,200.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**3,295,305,100.00**	**3,721,510,200.00**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,295,305,100.00	3,721,510,200.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**120,424,400.00**	**142,422,000.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	120,424,400.00	142,422,000.00
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**3,370,305,585.14**	**4,061,072,895.66**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,370,305,585.14**	**4,061,072,895.66**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**3,164,928,824.62**	**3,806,490,749.29**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**2,532,891,122.83**	**3,099,108,454.00**
210101	Үндсэн цалин	1,632,593,941.42	1,930,166,132.33
210102	Нэмэгдэл	814,194,969.09	989,789,604.84
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		90,058,816.83
210104	Урамшуулал	86,102,212.32	89,093,900.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**322,534,382.99**	**390,353,008.47**
210201	Тэтгэврийн даатгал	222,248,289.41	266,894,625.36
210202	Тэтгэмжийн даатгал	26,037,082.02	31,873,882.55

210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	12,661,112.93	15,674,871.71
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	12,271,082.27	15,124,273.87
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	49,316,816.36	60,785,354.98
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**112,815,211.48**	**127,335,348.63**
210301	Гэрэл, цахилгаан	20,166,029.12	27,658,729.89
210302	Түлш, халаалт	33,489,334.00	31,506,833.60
210303	Цэвэр, бохир ус	7,230,576.64	14,111,909.59
210304	Байрны түрээс	51,929,271.72	54,057,875.55
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**9,600,000.00**	**16,260,000.00**
210604	Урсгал засвар	9,600,000.00	16,260,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**70,913,647.32**	**78,120,138.19**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	7,706,100.00	9,463,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	63,207,547.32	68,656,638.19
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**116,174,460.00**	**95,313,800.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	85,630,300.00	68,756,100.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	30,544,160.00	26,557,700.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**205,376,760.52**	**254,582,146.37**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**201,101,500.00**	**251,162,600.00**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	183,087,000.00	251,162,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	18,014,500.00	
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**4,275,260.52**	**3,419,546.37**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,275,260.52	3,419,546.37
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**69,431,086.86**	**-183,084,300.66**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**92,452,155.80**	**80,963,900.00**
	Дотоод эх үүсвэрээр	**92,452,155.80**	**80,963,900.00**
222001	Тоног төхөөрөмж	92,138,715.80	80,963,900.00
223001	Бусад хөрөнгө	313,440.00	
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-92,452,155.80**	**-80,963,900.00**
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	**-23,021,068.94**	**-264,048,200.66**
31	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	**456,072,276.06**	**433,051,207.12**
31	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	**433,051,207.12**	**169,003,006.46**

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2024 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл**	**635,249,372.36**	**1,705,280.41**	**666,638,590.02**	**1,303,593,242.79**
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**				
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(3,596,294.30)	(3,596,294.30)
C08	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**635,249,372.36**	**1,705,280.41**	**663,042,295.72**	**1,299,996,948.49**
D01	**2025 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл**	**635,249,372.36**	**1,705,280.41**	**663,042,295.72**	**1,299,996,948.49**
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**-**	**-**	**-**	**-**
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-

D08	Тайлант үеийн үр дүн			(25,906,012.48)	(25,906,012.48)
D09	**2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**635,249,372.36**	**1,705,280.41**	**637,136,283.24**	**1,274,090,936.01**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
1	**ТАТААС, САНХҮҮЖИЛТЫН ОРЛОГО**	**3,908,490,400.00**	**3,860,512,653.63**	**47,977,746.37**	**98.8**
131	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**3,733,750,800.00**	**3,721,510,200.00**	**12,240,600.00**	**99. 7**
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	3,733,750,800.00	3,721,510,200.00	12,240,600.00	99. 7
132	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**174,739,600.00**	**139,002,453.63**	**35,737,146.37**	**79.6**
132001	Орон нутгийн төсвөөс	174,739,600.00	139,002,453.63	35,737,146.37	79. 5
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**443,831,000.00**	**14,056,395.00**	**429,774,605.00**	**3.1**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	9,463,500.00	9,463,500.00		100
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,900,000.00	4,592,895.00	307,105.00	93.7
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	429,467,500.00		429,467,500.00	
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**4,352,321,400.00**	**3,874,569,048.63**	**477,752,351.37**	**89.0**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**4,352,321,400.00**	**4,138,617,249.29**	**213,704,150.71**	**95.1**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**4,065,056,200.00**	**3,887,454,649.29**	**177,601,550.71**	**95.6**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**3,214,944,600.00**	**3,099,108,454.00**	**115,836,146.00**	**96.4**
210101	Үндсэн цалин	2,124,692,700.00	1,930,166,132.33	194,526,567.67	90.8
210102	Нэмэгдэл	1,021,957,600.00	989,789,604.84	32,167,995.16	96.8
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		90,058,816.83	-90,058,816.83	
210104	Урамшуулал	68,294,300.00	89,093,900.00	-20,799,600.00	130.5
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**402,784,500.00**	**390,353,008.47**	**12,431,491.53**	**96.9**
210201	Тэтгэврийн даатгал	273,893,400.00	266,894,625.36	6,998,774.64	97.4
210202	Тэтгэмжийн даатгал	32,222,800.00	31,873,882.55	348,917.45	98.9
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	16,111,400.00	15,674,871.71	436,528.29	97.3

210204	Ажилгүйдлийн даатгал	16,111,400.00	15,124,273.87	987,126.13	93.9
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	64,445,500.00	60,785,354.98	3,660,145.02	94.3
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**163,079,600.00**	**127,335,348.63**	**35,744,251.37**	**78.1**
210301	Гэрэл, цахилгаан	27,006,000.00	27,658,729.89	-652,729.89	102.4
210302	Түлш, халаалт	57,849,200.00	31,506,833.60	26,342,366.40	54.5
210303	Цэвэр, бохир ус	15,049,000.00	14,111,909.59	937,090.41	93.8
210304	Байрны түрээс	63,175,400.00	54,057,875.55	9,117,524.45	85.6
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**16,260,000.00**	**16,260,000.00**		**100**
210604	Урсгал засвар	16,260,000.00	16,260,000.00		100
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**80,125,900.00**	**78,120,138.19**	**2,005,761.81**	**97.5**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	9,463,500.00	9,463,500.00		100
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	70,662,400.00	68,656,638.19	2,005,761.81	97.2
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**187,861,600.00**	**176,277,700.00**	**11,583,900.00**	**93.8**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	161,303,900.00	149,720,000.00	11,583,900.00	92.8
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	26,557,700.00	26,557,700.00		100
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**287,265,200.00**	**251,162,600.00**	**36,102,600.00**	**87.4**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**287,265,200.00**	**251,162,600.00**	**36,102,600.00**	**87.4**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	287,265,200.00	251,162,600.00	36,102,600.00	87.4
2	**НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН**	**4,352,321,400.00**	**4,138,617,249.29**	**213,704,150.71**	**95.1**
31	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		**433,051,207.12**	**(433,051,207.12)**	
31	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		**169,003,006.46**	**(169,003,006.46)**	
2	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	**1**	**1**		**100**
3	Төсвийн байгууллага	1	1		100
5	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	**110**	**109**	**1**	**99.1**
6	Удирдах ажилтан	1	1		100
7	Гүйцэтгэх ажилтан	107	106	1	99.1
8	Үйлчлэх ажилтан	2	2		100
11	**ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН**	**1,829.00**	**1,771.00**	**58**	**96.8**

	СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД				
12	Төрийн өмчит ЕБС	1,829.00	1,771.00	58	96.8

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Боловсролын сайдын 2025 оны 02-р сарын 15-ны 1/557 тоот албан бичгийн дагуу багш ажилчдад 90,058,816.83 төгрөгийн унаа хоолны хөнгөлөлтийг цалингийн санд багтаан олгосон байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар илэрсэн нийт 137,310.2 мянган төгрөгийн 2 алдааг[1] аудитын явцад залруулав. Үүнд:

- Гал тогооны тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил 129,979.0 мянган төгрөгийг хөрөнгийн дансанд бүртгэж орлого аваагүй нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 67 дугаар зүйлийн 67.1-д “Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн эрх баригч нь өмч хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтын байдалд өдөр тутам тавих дотоодын хяналтыг зохион байгуулж, түүний үр дүнг төрийн өмнө хариуцна” гэж заасантай нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын "үнэн зөв байдал" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул залруулав.
- 2025 оны батлагдсан төсөв 2026 оны 1 дүгээр сарын 26-нд өөрчлөгдөж ирснийг санхүүгийн тайланд 7,331.2 мянган төгрөгийг цалингийн зардлаас БҮБЗ, Хичээл үйлдвэрлэлийн зардал дээр тавигдаж хоорондоо гүйгдэж ирсэн нь НББ-ийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1, 20 дугаар зүйлийн 20.2.3, Сангийн сайдын 2025 оны А/3 дугаар тушаалаар баталсан "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-тай нийцэхгүй байгаа тул залруулав.

Мөн аудитаар илэрсэн 20,205.1 мянган төгрөгийн зөрчил[2]-д 600.0 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, 5,763.0 мянган төгрөгийн 3 албан шаардлага, 13,842.1 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж хүргүүлэв.

5.1 төлбөрийн акт

Боловсролын байгууллагын багш ажилчдын мэргэжил дээшлүүлэх хөтөлбөрийн Бараа үйлчилгээний бусад зардлаас хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн сургалтад хамрагдсан захирал Б.Даваанямд 600.0 мянган төгрөг олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй төлөвлөж, зарцуулах”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь “Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны “Хувьсах зардлын хэмжээ, итгэлцүүр, журам батлах тухай” 39 дүгээр тогтоолоор баталсан Хувьсах зардал болон гүйцэтгэл, үр дүнд суурилан санхүүжүүлэх журам” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул төлбөрийн акт хүргүүлэв.

5.2 Албан шаардлага

---

[1] *Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,*

[2] *Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.*

- Боловсролын газрын даргын 2025 оны А/94 дүгээр тушаалыг үндэслэн хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудал хариуцан ажилласны нэмэгдэл хөлсөнд нийт 2,144.0 мянган төгрөг авч, хууль тогтоомжийн хүрээнд хяналт тавих чиг үүргээ хэрэгжүүлээгүй нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1-д “Төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах”, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хуулийн 27 дугаар зүйлийн 27.1-д “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг хангах, хөдөлмөрийн нөхцөлийг сайжруулах, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх, хяналт тавих үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын захирал /эзэн/, ажил олгогч шууд хариуцна”, 27.6-д "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудал хариуцсан бүтцийн жишиг, ажилтны орон тооны норматив, зөвлөлийн ажиллах үлгэрчилсэн журмыг хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага батална", Хөдөлмөрийн сайдын 2015 оны А/114 дүгээр тушаалын 1.В дэх хэсэгт "Төрийн болон төрийн үйлчилгээний төсвийн байгууллага ажилтны тооноос хамаарахгүйгээр Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудлыг аль нэг ажилтанд хавсран хариуцуулна. Хавсран ажиллуулсан тохиолдолд Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 50 дугаар зүйлд заасны дагуу үндсэн ажлын цалингийн 40 хүртэлх хувийн нэмэгдэл хөлс олгоно" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул албан шаардлага хүргүүлэв.
- Тайлант онд тус сургуулийн нярав Ш.Ууганбаярт сургуулийн захирлын 2025 оны 08 дүгээр сарын 21-ны өдрийн Б/63 дугаар тушаалыг үндэслэн сургалтын орчны тав тухтай нөхцлийг хангах ажлыг үр дүнтэй удирдан зохион байгуулан санаачлагатай ажиллаж, шийдвэрлэх хувь нэмэр оруулсан тул нэг сарын үндсэн цалинг 1 дахин нэмэгдүүлж, 1,105.0 мянган төгрөгийн урамшуулал олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй төлөвлөж, зарцуулах”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах" Монгол Улсын Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 4-т "Төрийн албаны тухай хуульд тусгайлан зааснаас өөрөөр төрийн албан хаагчид нэмэгдэл, нэмэгдэл хөлс тогтоохгүй байхыг төсвийн байгууллагын төсвийн ерөнхийлөн захирагч, төсвийн төвлөрүүлэн захирагч, төсвийн шууд захирагч нарт даалгасугай", "Монгол Улсын Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан "Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам"-ын 4.8-д "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн албан хаагчид албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 15 хүртэл хувьтай тэнцэх хэмжээний улирлын ажлын үр дүнгийн мөнгөн урамшууллыг сар бүр тооцож, улирал бүр олгоно” гэж заасантай тус тус нийцэхгүй тул албан шаардлага хүргүүлэв.
- Боловсрол Шинжлэх Ухааны сайдын тушаалаар тоног төхөөрөмж авах нөхөн хангалтын зардлаас гурил зуурагч гурил хэрчигч 2,514.0 төгрөг худалдан авсан нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5. батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", БШУС-ын 2024 оны 05 дугаар сарын 06-ны өдрийн 1а/1838 тоот албан бичигт "2024 оны нөхөн хангалтын зардлын төсвийн хуваарилалтыг сургууль, цэцэрлэг бүрээр хуваарилан 2024.04.18-ны өдрийн А/181 тоот тушаалаар баталсан заалттай нийцэхгүй тул албан шаардлага хүргүүлэв.

5.3 Зөвлөмж

5.3.1.1 Илрүүлэлт:

Сургалтын цахим систем болох англи хэлний Pearson, математикийн Эдүтэн хөтөлбөрүүдийн нийт 13,804.3 мянган төгрөгийн гэрээг дүгнээгүй, ашиглалт түүний хандалт, хэрэгжүүлэлт, гүйцэтгэл үр дүнг тооцоогүй нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах" заасантай нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын "иж бүрэн байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

5.3.1.2.Өгсөн зөвлөмж:

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, гэрээг дүгнэн, ашиглалт түүний хандалт, хэрэгжүүлэлт, гүйцэтгэл үр дүнг тооцоож байх зөвлөмж хүргүүлэв.

5.3.2.1 Илрүүлэлт:

Хүнсний жижиг буфет нь тус сургуулийн үүдэний 5.4 м2 талбайн түрээс 37.8 мянган төгрөгийн түрээсийн гэрээ байгуулаагүй ашиглаж, үйл ажиллагаа явуулж байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах; 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах, Ерөнхий боловсролын сургуулийн хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээний тухай хууль, Засгийн газрын 2021 оны 18 дугаар тогтоолын дагуу төрийн өмчийн 685 ерөнхий боловсролын сургуулийн үдийн хоолны үйлчилгээг сургуулийн үйл ажиллагааны чиглэлд бүрэн шилжүүлсэн байхаар зохицуулсан гэж заасантай тус тус нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын "үнэн зөв байдал", "оршин байх" батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

5.3.2.2 Өгсөн зөвлөмж:

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах; 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах, Ерөнхий боловсролын сургуулийн хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээний тухай хууль, Засгийн газрын 2021 оны 18 дугаар тогтоолын дагуу төрийн өмчийн 685 ерөнхий боловсролын сургуулийн үдийн хоолны үйлчилгээг сургуулийн үйл ажиллагааны чиглэлд бүрэн шилжүүлсэн байхаар зохицуулсан гэж заасантай тус тус нийцээгүй байгаа тул түрээсийн гэрээ байгуулан ажиллах зөвлөмж хүргүүлэв.

Зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5[3]-д заасан хугацаанд ирүүлж, биелэлтийг Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2026 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

[3] Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
БЕГ ирсэн гал тогооны тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил зэрэг хөрөнгүүдийг санхүүгийн тайланд орлого авч бүртгээгүй байна.	1	129,979.0	1	129,979.0	-	-	1	129,979.0	-	-	-	-
2025 оны Батлагдсан төсөв 2026 оны 01 дүгээр сарын 26-нд засагдаж өөрчлөгдөж цалингийн зардлаас БҮБЗ, Хичээл үйлдвэрлэлийн зардал дээр тавигдаж хоорондоо гүйгдэж ирсэнийг залруулав.	1	7,331.2			1	7,331.2	1	7,331.2				
Дүн	**2**	**137,310.2**	**1**	**129,979.0**	**1**	**7,331.2**	**2**	**137,310.2**	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Боловсролын газрын даргын 2025 оны А/94 дүгээр тушаалыг үндэслэн хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудал хариуцан ажилласны нэмэгдэл хөлсөнд нийт 2,144,000.00 төгрөг авч, хууль тогтоомжийн хүрээнд хяналт тавих чиг үүргээ хэрэгжүүлээгүй	1	2,144.0	-	-	1	2,144.0	-	-	-	-	-	-
Боловсролын байгууллагын багш ажилчдын мэргэжил дээшлүүлэх хөтөлбөрийн Бараа үйлчилгээний бусад зардлаас хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн сургалтад хамрагдсан захирал Б.Даваанямд 600,000.00 төгрөг олгосон	1	600.0	1	600.0	-	-	-	-	-	-	-	-

Тайлант онд тус сургуулийн нярав Ш.Уганбаярт сургуулийн захирлын 2025 оны 08 дугээр сарын 21-ны өдрийн Б/63 дугаар тушаалыг үндэслэн сургалтын орчны тав тухтай нөхцлийг хангах ажлыг үр дүнтэй удирдан зохион байгуулан санаачлагатай ажиллаж, шийдвэрлэх хувь нэмэр оруулсан тул нэг сарын үндсэн цалинг 1 дахин нэмэгдүүлж, 1,105,000 төгрөгийн урамшуулал олгосон нь төрийн албан хаагчийн үр дүнгийн урамшуулалтай давхардсан байна.	1	1,105.0			1	1,105.0						
Сургалтын цахим систем англи хэлний Pearson, математикийн Эдүтэн хөтөлбөрүүдийн гэрээг дүгнээгүй, ашиглалт түүний хандалт, хэрэгжүүлэлт, гүйцэтгэл үр дүнг тооцоогүй байна.	1	13,804.3					1	13,804.3				
Хүнсний жижиг буфет түрээсийн гэрээ байгуулаагүй талбай хэмжээ 5.4 м2 ашиглуулах журам заавар тодорхой бус байна.	1	37.8					1	37.8				
Боловсрол Шинжлэх Ухааны сайдын тушаалаар тоног төхөөрөмж авах нөхөн хангалтын зардлаас гурил зуурагч гурил хэрчигч 2,514,000.00 төгрөг худалдан авсан байна.	1	2,514.0			1	2,514.0						
Дүн	**6**	**20,205.1**	**1**	**600.0**	**3**	**5,763.0**	**2**	**13,842.1**	**-**	-	**-**	**-**

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны тухай хуулийн 6.3.2. төсвийн гүйцэтгэлийг батлагдсан төсвийн төлөвлөгөөтэй харьцуулсан харьцуулалт, 6.3.3.төсөв хэмнэсэн болон хэтэрсэн бол холбогдох шалтгааныг тайлбарласан тайлбар 2 шийдвэр мэдээлээгүй байна.	1	274,535.6	-	-	-	-	1	274,535.6
Дүн	**1**	**274,535.6**	-	-	**-**	**-**	**1**	**274,535.6**

ААБ 5.5: АУДИТААР ИЛРҮҮЛСЭН АЛДАА, ЗӨРЧИЛТЭЙ АСУУДЛЫН БҮРТГЭЛ

Байгууллагын нэр: Дархан-уул аймаг Дархан сумын 16 дугаар сургууль

Аудитын код: ДАА-2026/102/НА-СТА-ТШЗ

Тайлант хугацаа: 2025 он

Эрсдэлтэй АГАДҮТ-н түвшинд хэрэгжүүлэх түүврийн сорилын үр дүнг үнэлж шийдвэрлэх

№	Нөлөөлж буй АГАДҮТ	АГАДҮТ-н дэд анги	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Материаллаг эсэх	Үр өгөөжөөр тооцох эсэх	Шалгуур: Стандартын заалт	Шалгуур: Хууль тогтоомжийн заалт	Алдаа, зөрчлийн ангилал	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Шалгагдагч байгууллагын санал, тайлбар	Аудитын байгууллагаас өгсөн хариу	Гаргасан шийдэл
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Ажил гүйлгээний анги	Цалингийн зардлын данстай холбоотой асуудал	Боловсролын газрын даргын 2025 оны А/94 дугаар тушаалыг үндэслэн хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудал хариуцан ажилласны нэмэгдэл хэлсэнд нийт 2,144,000.00 төгрөг авч, хууль тогтоомжийн хүрээнд хяналт тавих чиг үүргээ хэрэгжүүлээгүй	2,144,000.00	Материаллаг	Үгүй	УСНББОУС-1 "Санхүүгийн тайлангийн толилуулга ба тодруулга",	Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1-д "*Төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах*", Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хуулийн 27 дугаар зүйлийн 27.1-д "*Хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг хангах, хөдөлмөрийн нөхцөлийг сайжруулах, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх, хяналт тавих үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын захирал /эзэн/, ажил олгогч шууд хариуцна*", 27.6-д "*Аж ахуйн нэгж, байгууллагын хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудал хариуцсан бүтцийн жишиг, ажилтны орон тооны норматив, зөвлөлийн ажиллах үлгэрчилсэн журмыг хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага батална*", Хөдөлмөрийн сайдын 2015 оны А/114 дүгээр тушаалын 1.В дэх хэсэгт "*Төрийн болон төрийн үйлчилгээний төсвийн байгууллага ажилтны тооноос хамааралгүйгээр Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудлыг аль нэг ажилтанд хавсран хариуцуулна. Хавсран ажиллуулсан тохиолдолд Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 50 дугаар зүйлд заасны дагуу үндсэн ажлын цалингийн 40 хүртэлх хувийн нэмэгдэл хөлс олгоно*"	Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой	Албан шаардлага хүргүүлэх			
2	Ажил гүйлгээний анги	Зардлын данстай холбоотой	Боловсролын байгууллагын багш ажилчдын мэргэжил дээшлүүлэх хөтөлбөрийн Бараа үйлчилгээний бусад зардлаас хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн сургалтад хамрагдсан захирал Б.Даваанямд 600,000.00 төгрөг олгосон	600,000.00	Тийм	Тийм	УСНББОУС-1 "Санхүүгийн тайлангийн толилуулга ба тодруулга",	Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх "*Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй төлөвлөж, зарцуулах*", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь "*Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах*", Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны "Хувьсах зардлын хэмжээ, иттэлцүүр, журам батлах тухай" 39 дүгээр тогтоолоор баталсан Хувьсах зардал болон гүйцэтгэл, үр дүнд суурилан санхүүжүүлэх журам"	Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой	Төлбөрийн акт тогтоох			
3	Ажил гүйлгээний анги	Зардлын данстай холбоотой	Тайлант онд тус сургуулийн нярав Ш.Уганбаярт сургуулийн захирлын 2025 оны 08 дугаар сарын 21-ны өдрийн Б/63 дугаар тушаалыг үндэслэн сургалтын орчны тав тухтай нөхцлийг хангах ажлыг үр дүнтэй удирдан зохион байгуулан санаачлагатай ажиллаж, шийдвэрлэх хувь нэмэр оруулсан тул нэг сарын үндсэн цалинг 1 дахин нэмэгдүүлж, 1,105,000 төгрөгийн урамшуулал олгосон нь төрийн албан хаагчийн үр дүнгийн урамшуулалтай давхардсан байна.	1,105,000.0	Тийм	Үгүй	УСНББОУС-1 "Санхүүгийн тайлангийн толилуулга ба тодруулга",	Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах" Монгол Улсын Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 4-т "Төрийн албаны тухай хуульд тусгайлан зааснаас өөрөөр төрийн албан хаагчид нэмэгдэл, нэмэгдэл хөлс тогтоохгүй байхыг төсвийн байгууллагын төсвийн ерөнхийлөн захирагч, төсвийн төвлөрүүлэн захирагч, төсвийн шууд захирагч нарт даалгасугай", "Монгол Улсын Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан "Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам"-ын 4.8-д "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн албан хаагчид албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 15 хүртэл хувьтай тэнцэх хэмжээний улирлын ажлын үр дүнгийн мөнгөн урамшууллыг сар бүр тооцож, улирал бүр олгоно" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.	Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой	Албан шаардлага хүргүүлэх			

4	Ажил гүйлгээний анги	Хичээл практикийн зардал	Сургалтын цахим систем англи хэлний Pearson, математикийн Эдүтэн хөтөлбөрүүдийн гэрээг дүгнээгүй, ашиглалт түүний хандалт, хэрэгжүүлэлт, гүйцэтгэл үр дүнг тооцоогүй байна.	13,804,300.0	Тийм	Үгүй	УСНББОУС-30 Санхүүгийн хэрэглүүр: тодруулга, НББОУС-1 Санхүүгийн тайлангийн толилуулга	Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дүгаар зүйлийн 20.2.3-т "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах" заасантай нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын "иж бүрэн байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.	Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой	Зөвлөмж өгөх			
5	Ажил гүйлгээний анги	Хүнсний буфет орлого	Хүнсний жижиг буфет түрээсийн гэрээ байгуулаагүй талбай хэмжээ 5.4 м2 ашиглуулах журам заавар тодорхой бус байна.	37,800.0	Тийм	Үгүй	УСНББОУС-30 Санхүүгийн хэрэглүүр: тодруулга, НББОУС-1 Санхүүгийн тайлангийн толилуулга	Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах; 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах, Ерөнхий боловсролын сургуулийн хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээний тухай хууль, Засгийн газрын 2021 оны 18 дугаар тогтоолын дагуу төрийн өмчийн 685 ерөнхий боловсролын сургуулийн үдийн хоолны үйлчилгээг сургуулийн үйл ажиллагааны чиглэлд бүрэн шилжүүлсэн байхаар зохицуулсан гэж заасантай тус тус нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын "үнэн зөв байдал", "оршин байх" батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.	Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой	Зөвлөмж өгөх			
6	Ажил гүйлгээний анги	Үндсэн хөрөнгө	Боловсрол Шинжлэх Ухааны сайдын тушаалаар тоног төхөөрөмж авах нөхөн хангалтын зардлаас гурил зуурагч гурил хэрчигч 2,514,000.00 төгрөг худалдан авсан байна.	2,514,000.00	Үгүй	Үгүй	УСНББОУС-1 "Санхүүгийн тайлангийн толилуулга ба тодруулга", УСНББОУС-24 "Санхүүгийн тайлан дахь төсвийн мэдээллийн тодруулга"	Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5. батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", БШУС-ын 2024 оны 05 дугаар сарын 06-ны өдрийн 1а/1838 тоот албан бичиг "2024 оны нөхөн хангалтын зардлын төсвийн хуваарилалтыг сургууль, цэцэрлэг бүрээр хуваарилан 2024.04.18-ны өдрийн А/181 тоот тушаалаар баталсан заалттай нийцэхгүй байна.	Төсвийг зориулалт бусаар зарцуулсан	Албан шаардлага хүргүүлэх			
ДҮН				20,205,100.00									

Хүснэгт Б. Санхүүгийн тайлангийн түвшинд болон ач холбогдолтой биш АГАДҮТ-ыг үнэлсэн алдаа, зөрчлийг шийдвэрлэх

№	Тодорхойлсон эрсдэл	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Материаллаг эсэх	Үр өгөөж тооцох эсэх	Шалгуур үзүүлэлт: Стандартын заалт	Шалгуур үзүүлэлт: Хууль тогтоомжийн заалт	Алдаа зөрчлийн ангилал	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Байгууллагын санал, тайлбар	Аудитын байгууллагаас өгсөн хариу	Гаргасан шийдэл
1	Санхүүгийн тайланг УСНББОУС болон Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуульд заасан шаардлагууд болон Сангийн яамнаас гаргасан заавар журмын дагуу иж бүрэн бэлтгээгүй байх	БЕГ ирсэн гал тогооны тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил зэрэг хөрөнгүүдийг санхүүгийн тайланд орлого авч бүртгээгүй байна.	129,979,000.00	Тийм	Тийм	УСНББОУС-17 Үндсэн хөрөнгө, НББОУС-16 Үндсэн хөрөнгө	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 67 дугаар зүйлийн 67.1-д "Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн эрх бариг нь өмч хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтын байдалд өдөр тутам тавих дотоодын хяналтыг зохион байгуулж, түүний үр дүнг төрийн өмнө хариуцна" гэж заасантай нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын "үнэн зөв байдал" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.	Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой	Санхүүгийн тайланд залруулах			

2	Санхүүгийн тайланг УСНББОУС болон Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуульд заасан шаардлагууд болон Сангийн яамнаас гаргасан заавар журмын дагуу иж бүрэн бэлтгээгүй байх	2025 оны Батлагдсан төсөв 2026 оны 01 дүгээр сарын 26-нд засагдаж өөрчлөгдөж цалингийн зардлаас БҮБЗ, Хичээл үйлдвэрлэлийн зардал дээр тавигдаж хоорондоо гүйгдэж ирсэнийг залруулав	7,331,200.00	Материаллаг	Тийм	УСНББОУС-1 Санхүүгийн тайлангийн толилуулга ба тодруулга	НББ-ийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1, 20 дугаар зүйлийн 20.2.3, Сангийн сайдын 2025 оны А/3 дугаар тушаалаар батлсан "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-тай нийцэхгүй байна.	Нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналтай холбоотой	Санхүүгийн тайланд залруулах			
Дүн			137,310,200.0									

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг үнэлэх эрсдэлүүдэд хэрэгжүүлэх горим, сорилын үр дүнг үнэлэх

№	Хуулийн зүйл, заалт	Шалгуур үзүүлэлт	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Материаллаг эсэх	Үр өгөөжөөр тооцох эсэх	Шалгуур		Алдаа, зөрчлийн ангилал	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Шалгагдагч байгууллагын санал, тайлбар	Аудитын байгууллагаас өгсөн хариу	Гаргасан шийдэл
							Стандартын заалт	Хууль тогтоомжийн заалт					
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Шилэн дансны тухай хуульд заасан мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн байршуулаагүй байх		Шилэн дансны тухай хуулийн 6.3.2. төсвийн гүйцэтгэлийг батлагдсан төсвийн төлөвлөгөөтэй харьцуулсан харьцуулалт, 6.3.3.төсөв хэмнэсэн болон хэтэрсэн бол холбогдох шалтгааныг тайлбарласан тайлбар 2 шийдвэр мэдээлээгүй байна.	274,535,579.33	Тийм	Үгүй		Шилэн дансны тухай хуулийн 6.3.2. төсвийн гүйцэтгэлийг батлагдсан төсвийн төлөвлөгөөтэй харьцуулсан харьцуулалт, 6.3.3.төсөв хэмнэсэн болон хэтэрсэн бол холбогдох шалтгааныг тайлбарласан тайлбарыг "6.1.2. сар, улирлын гүйцэтгэлийг дараа сарын 08-ны өдрийн дотор Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан журмын 20 дугаар хавсралтад заасан маягтын дагуу цахимаар" заалтуудтай нийцэхгүй эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.	Шилэн дансны тайлагналтай холбоотой	Зөвлөмж			
ДҮН				274,535,579.33									
НИЙТ ДҮН				432,050,879.33									

Аудитаар илэрсэн ауудлын бүртгэлийг зөвшөөрсөн:

Дархан сумын 16 дугаар сургуулийн захирал .... Б.Даваанням

Дархан сумын 16 дугаар сургуулийн нягтлан бодогч .... Л.Чулуунчимэг — Огноо:

Асуудлын бүртгэл хөтөлсөн: — Огноо:

"Шинэчлэн магадлахуй ЭЗШ аудит" ХХК-ийн захирал .... С.Оргил

"Шинэчлэн магадлахуй ЭЗШ аудит" ХХК-ийн аудитор .... Л.Магсаржалам — Огноо:

"Шинэчлэн магадлахуй ЭЗШ аудит" ХХК-ийн аудитор .... Б.Хоролбат — Огноо:

Анхан шатны хяналт хийсэн: — Огноо:

Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор .... С.Батцэцэг

Хоёр дахь шатны хяналт хийсэн: — Огноо: 2026.02.24.

Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитын менежер .... У.Батсүрэн

Гурав дахь шатны хяналт хийсэн: — Огноо: 2026.02.24.

Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор .... Ш.Мөнхбаяр — Огноо: 2026.02.24.